gransknings nämnden för radio och tv

BESLUT

2013-10-28 Dnr: 13/00588

SAKEN

Uppdrag granskning, SVT1, 2013-03-06, program om Leksands kommun; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Programmet fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på saklighet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

PROGRAMMET

Programmet handlade om Leksands kommuns förhållande till ishockeyföreningen Leksands IF (LIF) och hur kommunen hade fattat en rad beslut som syftade till att stödja ett krisande LIF. I programmets påannonsering ställde sig programledaren frågande till hur långt en kommun kunde gå för att stödja sitt hockeylag. Bland annat sa han följande.

Om jag säger Leksand, vad tänker du på då? Kanske Dalarna, midsommar eller varför inte hockey? Även om det är många år sen som Leksands IF tog SM-guld och i Elitserien har man inte spelat sen 2006 men dit ska man tillbaka. Och det här verkar också ha blivit kommunens mål, att hjälpa sitt anrika klubblag – kosta vad det kosta vill. Samtidigt som man till exempel lägger ner en hel högstadieskola så ger man mångmiljonbidrag till hockeylaget. I Kommungranskarna i kväll så åker [reportrarna] till Leksand.

I reportaget som följde sa reportern att redaktionen hade fått tips om att förhållandet mellan Leksands kommun och hockeyklubben LIF hade gått över styr och att det var Leksandsborna som fick betala för den forna storklubbens strävan att komma tillbaka till Elitserien. Reportern besökte en ishockeymatch och intervjuade flera supportrar om vad de ansåg om att skattepengar användes till att stödja LIF. Reportern redogjorde för LIF:s ställning och betydelse för Leksand och intervjuade därefter en tidigare elev vid en högstadieskola som kommunen beslutat att lägga ner. Bland annat sa reportern följande.

Man hade alltså inte två miljoner om året till en skola men på samma fullmäktigemöte beslutades att i princip skänka två och en halv miljon om året i tio år framöver till Leksands IF:s fastighetsbolag som är i akut penningnöd.

Elever vid den aktuella skolan intervjuades och därefter följde en intervju med kommunalrådet A. Hon sa bland annat att hon var ödmjuk inför att det fanns en gradering i människors bedömning av LIF:s betydelse. Reportern frågade om det faktum att hon själv hade spelat hockey påverkade hennes bedömning. A svarade nej och berättade att hon var medlem i LIF. Reportern redogjorde därefter för LIF:s hockeyframgångar och motgångar sedan 60-talet och sa att klubben som nu befann sig i Allsvenskan satsade hårt för att komma upp i Elitserien igen. Reportern sa därefter följande.

Under vår granskning hittar vi en lång rad affärer och avtal som kommunen och LIF genomfört sen klubben åkte ur Elitserien. En av dem verkar obegriplig. En liten 164 kvadratmeter markbit säljs av kommunen för en krona.

Reportern gick runt med ett papper och frågade folk på gatan om de kände igen den aktuella markbiten som var tecknad på pappret. Därefter sa hon följande.

Vi granskar ju inte Leksands IF utan Leksands kommun och självklart kan man välja att stötta sin hockeyklubb men till vilket pris? Vad döljer sig bakom den här affären och vad finns på den lilla markbiten som kostat en krona? Jag tänker gå till botten med det men vi börjar med den första, största, riktigt kostsamma affären. Försäljningen av kommunens ishallar.

Därefter följde en intervju med B, kommunchef, som hade varit med vid samtliga affärer med LIF som redaktionen granskat. Bland annat sades följande.

(B) – Ja, LIF kom med önskemål om det. Och kom med att de själva ville bygga en arena. Och kommunens insats i det, vilket jag också har skrivit om det vill säga redovisat, var ju att vi har i princip skänkt arenan eller via en så kallad apportegendom. Att vi gick in med dem i form av en apportegendom var egentligen av redovisningstekniska skäl. För att fastighetsbolaget skulle kunna ta upp värdet av de anläggningarna. (Reporter) – Så att LIF:s fastighetsbolag skulle kunna ta upp värdet.

(B) – Fastighetsbolaget skulle kunna få upp värdet av det... (Reporter) – Ja.

(B) – Hade man sålt det... (Reporter) – Ja. Varför låg det i ert intresse att LIF skulle

kunna få upp värdet i sin bokföring? (B) – Nja, det låg väl inte direkt i vårat intresse. (Reporter) – Men det var därför ni gjorde så, sa du. (B) – Ja, det var det.

Reportern sa därefter följande.

Hängde ni med? På LIF:s begäran skänkte kommunen alltså den gamla ishallen och den helt nybyggda, den som kallas LRF-hallen, till hockeyklubben för en krona. Och för att LIF skulle kunna ta upp värdet i sin bokföring och på så sätt få lån till att bygga sin nya arena, skrivs ett avtal där kommunen får ett antal aktier i LIF:s fastighetsbolag. Värdet för ishallarna och därmed också aktierna bedöms vara 39 miljoner kronor. Kom ihåg de här aktierna för de dyker upp i en annan affär som sker bara några år senare.

Samtidigt som reportern sa detta visades en grafisk presentation föreställande ett hus med texten "Leksands kommun", en puck med LIF:s logotyp på, två hus med texten "LRF-hallen" på det ena huset och "Ishallen" på det andra samt en

enkrona. De två husen rörde sig från kommunhuset till LIF och en krona rörde sig från LIF till kommunhuset. Därefter förflyttades ett papper med texten "Aktie" till kommunhuset och texten "39 miljoner kr" mellan kommunhuset och LIF visades. Reportern sa fortsättningsvis följande.

Men det som för kommuninvånarna i det närmaste beskrivs som en gåva till LIF blir i själva verket en dyr historia. Över 120 miljoner om man räknar samman avskrivningar, bidrag, bygg- och parkeringsplatser och annat som kommunen betalar i samband med affären och det nya arenabygget. Dessutom, eftersom man nu står utan ishallar men vill erbjuda istid för allmänhet och skolungdomar, skrivs ett hyresavtal med Leksands IF. Kostnad minst fyra och en halv miljon om året, i 25 år framöver.

Samtidigt visades en grafisk presentation föreställande kommunhuset och en puck med LIF:s logotyp på. En säck med texten 120 miljoner rörde sig till LIF. Ett papper med texten "Hyreskontrakt" rörde sig från LIF till kommunhuset. Därefter visades 25 säckar med texten "4,5 miljoner" som gick till LIF.

A intervjuades och fick svara på frågan om vad hon tyckte om affären där kommunen sålde LRF-hallen och ishallen till LIF. A svarade att hon inte var med på den tiden och att hon inte hade någon åsikt i frågan. Därefter sa reportern följande.

Med den nybyggda arenan som nu möter alla krav för elitseriespel är det dags för nästa affär. Året är 2007 och Leksands IF med sina olika aktiebolag söker nya vägar för att finansiera sitt återtåg till Elitserien. Återigen är det LIF som tar initiativet till affären och den här gången vill man köpa kommunens camping och stugby vid Siljans strand.

B intervjuades och sa följande.

(B) – Ja, det kan ju inte jag svara på. Vad som var målet med det. Men de ville bredda sin verksamhet för att de såg ju att de hade, jag kan väl säga det ändå, en hockeyskola. Som de tyvärr nu ska besluta att de ska lägga ner det här men då såg man ju synergier på både cuper, hockeyskolor, så, det var det de presenterade för oss och man skulle även ha en camping där man kunde härbärgera boende. Men det var inte det som var kommunens... utan vi gick på bästa anbud.

Reportern sa att försäljningen av campingen var kontroversiell och att flera oppositionspolitiker ifrågasatte hur den hade gått till. Därefter sa reportern följande.

Minns ni aktierna? Det är här de kommer in igen för försäljningen som röstas igenom består av flera delaffärer. Först får LIF campingen och betalar det högstbjudande budet 30 miljoner kronor för den. Men affären är inte slut här för sen får LIF tillbaka aktierna man bara två år tidigare värderat till 39 miljoner och det enda klubben behöver betala för dem nu är 9 900 kr, allt som allt.

En grafisk presentation visas över affären och olika transaktioner. Därefter intervjuades B.

(Reporter) - Ni säljer aktierna i Leksands Fastighetsaktiebolag till, tillbaka till LIF.

(B) – Mm. (Reporter) – De som ni hade fått när ni sålde is...(B) – De här nio procenten vi hade. (Reporter) – ... när ni sålde ishallarna. (B) – Ja, vi hade nio procent då. Fem plus fyra, tror jag det var. (Reporter) – Ja och de överlät ni? (B) – Ja. (Reporter) – Som en del i försäljningen av campingen? (B) – Nej, jag vill inte koppla...(Reporter) – Om man fick... (B) – Jag vill inte koppla ihop dem. Jag vill inte koppla ihop... (Reporter) – Förlåt? (B) – Jag vill inte koppla ihop dem i och för sig, men... (Reporter) – [läser högt från ett papper] "Punkt två, köpeskillingen uppgår till 9 900 kronor och skall av köparen erläggas kontant på tillträdesedagen mot erhållande av samtliga aktiebrev behörigen transporterade in blanco." Det är med i affären. (B) – Mm... Jag kan inte svara på det. Men alltså min bedömning... (Reporter) – (Reporter) – Ja, vadå inte kan svara? Det är ju med i affären, "köparen erläggas kontant på tillträdesedagen"... (B) – Mm... (Reporter) – Du kan inte säga att det inte är med i affären. (B) – Nej, jag hör vad du säger.

Reportern sa därefter följande.

Den här delen av campingaffären är besvärande för kommunledningen för man valde ju LIF:s bud på 30 miljoner då det på papperet var det högsta budet. Men när försäljningen väl genomförs blandar man alltså in en ny affär, aktieaffärer och i och med det sätts hela anbudsförfarandet ur spel. För konkurrenterna, det vill säga de andra budgivarna, hade inga ishallsaktier att räkna med att få tillbaka när själva köpet genomförs. Det vara det bara LIF som hade.

Därefter intervjuades C, ordförande för byalaget Noret, och han var kritisk till kommunens agerande och sa att tanken med sälja campingen till LIF var att LIF skulle slippa ta pengar från kommunkassan. Reportern sa att redaktionen hade hittat ytterligare ett avtal mellan LIF och kommunen, där LIF garanterade att man fortsättningsvis skulle vara majoritetsägare i bolaget som skulle äga campingen. Reportern sa därefter följande.

Här, vintern 2007, gör kommunen alltså en rejäl långsiktig satsning för att LIF ska kunna stå på egna ben och inte komma och be om mer pengar när det är ebb i kassan. I kommunens ägo gick campingen med vinst år efter år redan innan några större investeringar var gjorda. Ett guldläge för hockeyklubben alltså. Och majoritetsavtalet skrivs helt enkelt så att LIF inte ska frestas att sälja av aktierna och därmed mista den säkra inkomst kommunen vill bidra med.

Reportern intervjuade en receptionist på den aktuella campingen och undrade vilka som ägde den. Receptionisten sa att det var flera privatpersoner som ägde campingen och att LIF sedan två år tillbaka hade sålt campingen. Reportern sa därefter följande.

Campingaffären som skulle bli en långsiktig lösning för LIF hade knappt hunnit kallna förrän avtalet om majoritetsägandet helt enkelt bryts.

Interviun med B fortsatte.

(B) – Vi lyfte den frågan då men vi... med den förklaring... såg ingen anledning, eller det var ingen i politiken som såg anledning till att vi skulle ta upp det till ett nytt beslut eller till ställningstagande. Vi skulle... (Reporter) – Ni lät det bero då, helt enkelt. (B) – Vi lät det... (Reporter) – De bröt avtalet och ni lät det bero. (B) – Ja, det kan vara en tolkning. De hade kvar röstmajoriteten. Det var ju deras tolkning på det, men vi valde att inte gå vidare, ja.

Reportern sa att LIF under de aktuella åren hade högre utgifter än intäkter och att snabblösningen blev en försäljning av campingaktierna och i dag ägdes campingen av bland andra några före detta ledare inom LIF. Reportern intervjuade A och frågade bland annat om vad hon tyckte om att LIF hade brutit avtalet med kommunen. Följande sades.

(A) – Vi är ju måna om att Leksand Strand fortsätter att utvecklas och investeras i, så att säga. Det är ju inte vi, som kommunen, som gör det även fast vi äger 10 procent. (Reporter) – Men om kommunen skriver ett avtal där man skriver att det är viktigt att LIF fortsätter och är inte bara ägare utan majoritetsägare. Alltså att man tycker det är så viktigt att man skriver ett avtal och sen två år senare så är de det inte längre och ytterligare två år senare så sitter du och säger att det inte spelar någon roll. Jag fattar inte. Varför skriver man ett sånt avtal till och börja med då? (A) – Jag var inte med på den tiden och kan inte svara på varför man tyckte det var viktigt. Det viktiga var ju att vi sålde till någon som ville investera och göra det som vi i kommunen inte valde att göra och vi sålde till dem som hade högstbjudande, så att säga.

C intervjuades igen och han vara kritisk till att kommunen inte varit tillräckligt öppen och ansåg att kommunmedborgarna informerats först efter att besluten fattats. Därefter gick reportern runt och frågade folk på gatan om de kände igen den aktuella markbiten som var tecknad på ett papper. B intervjuades.

(Reporter) – Vi har kommit så långt att vi förstått att den lilla markbiten som såldes för en krona också hänger ihop med campingaffären, men varför sker denna försäljning? [Reportern läser ur ett papper] Köpavtal. Köpare: Leksand Camping och Stugby AB. Objekt: Fastigheten Noret 6228. Du har skrivit på. Köpeskilling: 1 krona. (B) – Mm. (Reporter) – Berätta. (B) – Ja, jag vet hur den där affären genomfördes. Det gjordes ju i den här fastighetsregleringen. Det är ju den affären du pratar om nu. Och den kan ju också synas något märklig kanske. Jag kan inte svara exakt på den. Utan där hade vi både jurister och fastighetsfolk inne som reglerade den affären.

Därefter tas en annan affär upp som enligt reportern skedde år 2010. LIF behövde pengar igen och kommunalrådet fattade enligt reportern själv ett beslut att hjälpa sin hockeyklubb genom att pantsätta de aktier kommunen äger i campingen och på så sätt säkra ett lån till LIF på tre miljoner. A intervjuades och sa att beslutet var förankrat med andra partier. Reportern sa att beslutet stred mot kommunallagen eftersom det inte var tillåtet att pantsätta kommunens egendom. A svarade bland annat att de hade kollat med deras jurist och fick till svar att det var okej. Reportern sa därefter följande.

Efter pantsättandet av kommunens aktier tar det inte lång tid förrän det återigen är kris i kassan hos LIF. Året är 2011. Den här gången skänker kommunen en miljon per år i fem år framåt, så länge laget inte går upp i Elitserien. Dessutom förlänger man hyresavtalet för istid till år 2035. En framtida hyresinsättning som LIF genast pantsätter. Men inte heller det räcker. Hösten 2012 är det dags igen. LIF står på randen till konkurs och nu vill man att kommunen ska gå i borgen för ett lån på 25 miljoner. Men i stället höjer alltså kommunen frivilligt sin egen hyra för istid med två och en halv miljon om året i tio år framöver. Återigen, om laget inte går upp i Elitserien. Och man går också i borgen för ett åtta miljoners lån. Det är kommunchefen själv som skriver förslaget men först efter mejlväxling med LIF:s ekonomiansvarige. Och återigen verkar det ytterst viktigt att kommuninvånarna inte får veta vad som sker innan beslutet fattas.

Samtidigt visades en grafisk presentation. Reportern frågade B varför han föreslog hyreshöjningen och om kommunen fick något för den. Det var enligt B inte målet utan syftet var att försöka undvika konkurs. Även A intervjuades om hyreshöjningen. Reportern undrade om LIF:s sak var kommunens och A svarade att de hyrde en lokal som de ville erbjuda medborgarna som skulle bli dyrare om LIF gick i konkurs. Reportern sa därefter bland annat följande.

Det här är alltså en situation kommunen själv försatt sig i genom att slumpa bort sina ishallar för en krona några år tidigare. I dag betalar man omkring sju miljoner om året för den istid man så gärna vill erbjuda allmänhet och skolor. Det blir mellan fem och sjutusen kronor per utnyttjad timme. [---] Men när vi jämför med några andra ishallar runt om i Sverige är det ingen som har ett timpris i närheten av det Leksands kommun nu betalar till LIF.

Elever på en högstadieskola som skulle läggas ner intervjuades och därefter följde ett avsnitt från ett informationsmöte på skolan med personal, föräldrar och ansvarig politiker (D) när det gäller skolfrågor. Reportern sa att förskolebarn skulle använda skollokalerna och att ett av orosmomenten var att skolköket behövde renoveras men att det inte fanns några pengar och förskolebarnen skulle gå iväg och äta på ett närbeläget äldreboende. Reportern sa bland annat följande.

Hur är det möjligt att man inte har råd att renovera ett skolkök när man hittar två och en halv miljon, som dessutom betalas ut i förskott, när hockeyklubben vill ha hjälp? Det är ingen som ställer den frågan under mötet. Men efteråt höjer en inflyttad tvåbarnspappa från Stockholm sin röst.

En pappa samtalade med D. Följande sades.

(Pappa) – Det känns ju lite som att ni tar pengar från barn och skänker till Leksands IF. (D) – På vilket sätt känns det så? (Pappa) – Varför ska man lägga ner så mycket pengar på de som man aldrig kommer få tillbaks och inte kunna satsa de pengarna kanske på de unga i Leksands kommun? Det känns jättefel. Jag vet ingen annan kommun, Stockholms kommun, som skulle efterskänka eller ge ett hockeylag, Djurgården, AIK, pengar för att spela hockey. (D) – Skolans pengar är skolans pengar. Förskolans pengar är förskolans pengar. Varje förskolebarn har med sig exakt samma summa pengar till förskolan. Vi tar inga pengar ifrån den verksamheten och ger till någon förening. Varken Leksands IF eller någon annan förening.

Reportern hittar till slut den markbit som hon letat efter och därefter följer en intervju med B. Bland annat sades följande.

(Reporter) – Varför ville ni genomföra en fastighetsreglering? Av det slaget? (B) – Jag kan inte svara exakt på det. Av ekonomiska skäl var ju anledningen. (Reporter) – Vilka var de ekonomiska skälen? Berätta. (B) – Nej, jag kan inte svara dig på det nu. Vi hade som sagt, jag är inte jurist men vi hade jurister inne och titta på det. (Reporter) – Men gud, nämen, ärligt talat. Du har skrivit på det här köpeavtalet där du för Leksands kommun säljer en trottoarkant mitt i centrala Leksand för en krona i samband med att ni säljer en stor fastighet som ligger på ett helt annat ställe, nämligen campingen. På vilket sätt är det ekonomiska skäl? (B) – Jag måste försöka erinra mig det där. En sak är... Vi hade som sagt expertis inne och titta på det, att vi skulle göra det ekonomiskt mest fördelaktiga affär när vi bildade den här campingen... bolaget. (Reporter) –

Ekonomiskt fördelaktigt för vem? (B) – För campingen där vi var delägare eller är, var delägare... (Reporter) – För campingen där ni hade 10 procent och vem annat, vem hade 90 procent? (B) – Leksands IF. (Reporter) – Så vem är det ekonomiskt fördelaktigt för? (B) – Ja, det sa jag. För campingbolaget. (Reporter) – Ja. För, för Leksand IF helt enkelt? (B) – För campingbolaget. (Reporter) – Som ägs... (B) – Där Leksands IF äger 90 och Leksands kommun 10 procent. (Reporter) – Tycker du det är okej att göra en sån här affär? (B) – Ja, det är lagligt riktigt. Åtminstone som vi har fått det sagt. Och det har jag gått på. (Reporter) – Det är ju skatteplanering. (B) – Ja, det är väl en typ av skatteplanering, ja.

Reportern sa därefter följande.

Försäljningen av den lilla trottoarkanten är helt enkelt en skenmanöver för att komma undan skatt. Så här fungerar det. Först anmäls den lilla fastigheten, trottoarkanten, till Lantmäteriet som basfastighet. Därefter anmäler man hela det stora campingområdet som en tilläggsfastighet. Och eftersom stämpelskatten bestäms utifrån köpesumman på basfastigheten, i det här fallet en krona, slipper hockeyklubbens aktiebolag att skatta på den verkliga köpesumman, 30 miljoner. Vips har kommunen hjälpt LIF att komma undan att betala en miljon kronor i skatt till staten. Efter ett tag när affären är klar skrivs trottoarkanten över på kommunen igen. Några månader efter att affären genomförts var det en lokaltidning som fick nys om försäljningen av trottoarkanten men när reportern frågar B om den svarar han att "Det är en ren lögn och att det har inget med LIF att göra".

Därefter sades följande.

(Reporter) – Det var ju sant. Det var ju det de hade fått. De fick det för en krona. Det är väl mer eller mindre gratis? (B) – Ja, det var ju inte huvudaffären i det här. Det var ju en del i affären... (Reporter) – Men det är väl inte frågan. (B) – Nämen, ja, okej då. Men om man nu ska säga något som var tveksamt i det här. Om man nu skulle plocka något som var stort så var det ju det som du säger ekonomisk planering i det att man undvek stämpelskatt. Det var ju den frågan i så fall som kunde diskuteras. Men vi har, ja, den expertis vi har pratat med har sagt... (Reporter) – Fast nu vill jag diskutera att Leksands kommuns högsta chef faktiskt ljuger på en direkt fråga. Det tycker jag är anmärkningsvärt. Jag tycker det är anmärkningsvärt att ni skatteplanerar också. (B) – Jag har hör att du säger det. Jag uppfattar inte att jag ljuger men det, jag har inte ens kollat citatet så jag vet inte om jag var direkt rätt i det, men jag kan inte svara mer på det. Ja, jag ser, jag ser vad som är skrivet. (Reporter) – Tycker du att man särbehandlar LIF här i Leksand i förhållande till andra klubbar? (B) – Nej, det tycker jag inte man gör. Men visst har de en viss särställning utifrån sin storlek. Absolut.

Därefter handlade reportaget om olika politiker och deras kopplingar till LIF. Reportern intervjuade några av dessa politiker och undrade varför de inte anmälde sig som jäviga i samband med att kommunen fattade beslut som berörde LIF. Även kommunalrådet A fick frågor om det kunde ha varit någon jävssituation i samband med beslut som rörde LIF.

Reportaget avslutades med att reportern sa följande.

Sammanblandningen mellan Leksands kommun och Leksands IF försvaras in i det sista. Och den så självklara gemensamma strävan att få tillbaka hockeyklubben till Elitserien har visat sig ha ett högt pris. Det handlar inte bara om mångmiljonbidragen, nedlagd skola och om flyttade förskolebarn. Tjänstemän och politiker i Leksands kommun har också visat sig vara beredda att ljuga, skatteplanera och bryta mot lagen. Allt för att stödja sin hockeyklubb.

Därefter visades en skylt med följande text.

Leksands kommun hävdar att dess aktier i fastighetsbolaget inte varit värda 39 miljoner.

Uppdrag granskning den 20 mars 2013

I slutet av programmet sa programledaren följande.

I reportaget om Leksands kommuns förhållande till Leksands IF, som vi sände för två veckor sen, redogjorde vi bland annat för kommunens kostnader på över 120 miljoner kronor i samband med försäljningen av två ishallar och bygget av en ny arena och området runt omkring. Samtidigt visade programmet en grafisk bild där det gavs intrycket att dessa pengar gick till Leksands IF. Denna bild kan misstolkas, då det inte handlade om att pengarna gått till Leksands IF utan om hur mycket pengar försäljning och bygge kostat skattebetalarna.

ANMÄLNINGARNA

Flera anmälare är kritiska till programmet. En anmälare anser att programmet innehöll kritik mot Leksands IF och han är kritisk till att ingen företrädare för ishockeyföreningen fick möjlighet att kommentera de anklagelser som riktades mot föreningen. Han anser vidare att programmet inte redovisade relevanta fakta och saknade bland annat en redovisning av hur den verksamhet som Leksands IF bedriver gynnat kommunen i form av bland annat intäkter och marknadsföring. Anmälaren hänvisar bland annat till en konsultrapport i ämnet. En annan anmälare anser att programmet var partisk och osakligt mot bakgrund av de uppgifter som Leksands kommun publicerade efter programmet.

Programmet har även anmälts av Leksands kommun och dess kritik mot programmet kan i huvudsak sammanfattas i följande.

Värdet på aktierna

De nio procent av aktierna som Leksands kommun fick när den skänkte de två ishallarna till Leksands IF har aldrig varit värderade till 39 miljoner kronor. I kommunens bokföring har dessa aktiers bokförda värde varit 9 900 kronor. Detta framgår även av den emissionsanmälan som skickades till Bolagsverket den 9 februari 2005, där det tydligt framkommer att värdet på ökningen av aktiekapitalet är 9 900 kronor. Det värdet är dessutom mer rimligt utifrån att det inte finns något marknadsvärde på ishallarna.

Om det skulle vara korrekt att kommunens nio procent var värda 39 miljoner kronor skulle det innebära att det totala aktiekapitalet (100 procent) i Leksands IF:s fastighetsbolag skulle ha uppgått till cirka 430 miljoner kronor. En oberoende värdering som senare gjordes visade i stället på ett totalt aktievärde för fastighetsbolaget på cirka 36 miljoner kronor. Ska man trots allt följa resonemanget som Sveriges Television (SVT) har var värdet på de nio procent som kommunen fick i så fall cirka 3,2 miljoner kronor.

Kommunen påpekade faktafelet i ett flertal mejl till reportern och ansvarig utgivare innan programmet skulle sändas den 6 mars. Den rättelse som *Uppdrag granskning* valde att göra var att i slutet av programmet visa en skylt med texten "Leksands kommun hävdar att dess aktier i fastighetsbolaget inte varit värda 39 miljoner". Detta är inte en tillräcklig rättelse och kommunen anser att de åtminstone skulle ha berättat att kommunen ansåg att värdet var 9 900 kronor. *Uppdrag gransknings* påstående att aktierna var värda 39 miljoner kronor förstärktes också visuellt med grafik vid två tillfällen i programmet.

120 miljoner till Leksands IF

Kommunen frågade innan programmet sändes vad de 120 miljonerna som reportern hänvisade till baserade sig på och fick följande svar.

- 39 miljoner som är vad den gamla ishallen och LRF-hallen värderades till av Leksands IF när de skänktes av kommunen 2003.
- Investeringsbidraget på 15 miljoner kronor som kommunen gav till
 Leksands IF för bygge av ny arena. Pengar som var avsatta sedan tidigare av
 kommunen.
- 70 miljoner som *Uppdrag granskning* påstår rör omklädningsrum, infrastruktur, el och liknande.

De 70 miljonerna som redaktionen räknar in är kommunens egna investeringar i till exempel idrottsanläggningen Siljansvallen. De inkluderar bland annat en ny modern friidrottsanläggning, nya omklädningsrum och en fotbollsplan med konstgräs. Hit hör även gång- och cykelvägar och de parkeringsplatser som ligger vid arenaområdet och som i dag bland annat används av grundskolan och gymnasiet. En del av investeringen som gjordes är också upprustning av en skolgård. Detta är kommunala anläggningar som kommunen äger själv och som inte har med Leksand IF att göra, förutom att hockeypubliken får parkera på ytan vid match. Den parkeringsytan får även andra föreningar och evenemang nyttja, som till exempel Medeltidsmarknaden.

Påståenden om de 120 miljonerna förstärktes visuellt i programmet med hjälp av grafik där en påse pengar med 120 miljoner kronor förflyttades från kommunhuset till en puck med Leksands IF:s logotyp på.

Kommunen påpekade faktafelet via ett flertal mejl till reportern och ansvarig utgivare innan programmet skulle sändas den 6 mars, men redaktionen valde att inte göra någon rättelse i programmet. Däremot kom en rättelse i slutet av *Uppdrag gransknings* program den 20 mars som enligt kommunen inte är en tillräcklig rättelse eftersom grafiken är så pass tydlig att den inte går att tolka på något annat sätt än att pengarna förflyttas från kommunen till Leksands IF.

Stämpelskatten

Det tredje faktafelet är att *Uppdrag granskning* hävdar att kommunen hjälpt Leksands IF att undvika en miljon i stämpelskatt. Kommunen gjorde en laglig fastighetsreglering med syfte att få så bra betalt som möjligt för campingen, oavsett köpare.

Den gamla campingen bedrevs av kommunen i förvaltningsform. När beslutet togs att den skulle säljas på öppna marknaden bildade kommunen ett campingbolag. I samband med det gjordes en vedertagen och fullt laglig fastighetsreglering inom kommunkoncernen. Syftet var att frångå stämpelskatt och att göra campingen så attraktiv som möjligt för intresserade anbudsgivare. Försäljningen av trottoarkanten gjordes mellan Leksands kommun och det nybildade campingbolaget som kommunen vid den tidpunkten var helägare av.

När anbudsförfarandet var klart såldes 90 procent av aktierna i campingbolaget till den av de fyra intressenterna som gav det högsta budet, i det här fallet Leksands IF. Det hade varit samma upplägg oavsett vem som var köpare. Fastighetsregleringen var en teknisk manöver, rekommenderad av Lantmäterimyndigheten, för att undvika stämpelskatt. Eftersom det var kommunen som gjorde fastighetsbildningen så var det kommunens skattebetalare som undvek stämpelskatt. Detta gjordes alltså inte för att hjälpa Leksands IF att komma undan med 1 miljon kronor i stämpelskatt till staten, som det påstås i programmet. Kommunen påpekade även detta faktafel innan programmet sändes men redaktionen valde att inte göra någon rättelse.

Påstående om lögn

Kommunen anser vidare att programmet inte hade några belägg för påståendet att tjänstemän i Leksands kommun hade visat sig vara beredda att ljuga.

Campingaffären som en långsiktig lösning för Leksands IF

I programmet påstods att campingaffären gjordes som en långsiktig lösning för att rädda Leksands IF:s ekonomiska situation. I programmet fick även C uttala sig oemotsagd och hans påståenden backades dessutom upp av reportern utan att någon från kommunen fick svara på påståendena.

Kommunen fick aldrig bemöta påståendet om att försäljningen av campingen skulle vara en långsiktig lösning för att säkra föreningens ekonomi. Det påståendet fick stå helt oemotsagt. Det är anmärkningsvärt att varken kommundirektören B eller kommunstyrelsens ordförande A fick några frågor kring detta under de timmar som de intervjuades.

Skolan

En av huvudteserna i programmet är att kommunens stöd till Leksands IF "får kosta vad det kosta vill", även på bekostnad av elever och förskolebarn. Den här anklagelsen får kommunen aldrig officiellt bemöta i programmet. Den enda som uttalar sig i programmet i skolfrågan från kommunen är politikern D som filmas vid ett möte med personal och föräldrarepresentanter. Han får inga frågor direkt av reportern och *Uppdrag granskning* presenterar sig inte heller eller anmäler sin närvaro vid mötet. Det är anmärkningsvärt att trots att en av huvudteserna är att skol- och förskolebarnen har kommit i kläm, så intervjuas aldrig vare sig kommunens högsta tjänsteman eller kommunalråd i denna fråga.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att programmet överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Programmet gjordes under den särskilda vinjett och av den särskilda grupp reportrar som kallas "Kommungranskarna", vilket också framgick i början av programmet. Programmet granskade en rad beslut som fattats av Leksands kommun i syfte att stödja Leksands IF.

Värdet av aktierna

Leksands kommun fick år 2004 ett antal aktier i Leksands IF Fastighets AB (LIFFAB) som ersättning för två ishallar. Detta beskrivs på följande sätt i programmet:

Värdet för ishallarna och därmed också aktierna bedöms vara 39 miljoner kronor.

Påståendet baserades på en värdering av företagets auktoriserade revisor. I ett revisorsyttrande skrev han följande.

Apportegendomen kommer i LIFFAB:s balansräkning upptas till ett värde om 39 miljoner kronor. Härav avser 22 miljoner kronor LRF-hallen och 17 miljoner kronor A-hallen.

Redaktionen kom mot bakgrund av detta fram till att det var rimligt att beteckna värdet på de aktier som kommunen fick som ersättning för de båda ishallarna till 39 miljoner. Att kommunen i sin bokföring valde att ta upp aktierna till enbart deras nominella värde förändrade inte redaktionens bedömning. I en skylt i slutet av programmet informerades publiken också om att kommunen inte ansåg att aktierna varit värda 39 miljoner kronor. Redaktionen stärktes också i sin övertygelse genom att kommunens egen årsredovisning år 2010 beskrev en betydande minskning av det egna kapitalet år 2004 till följd av att ishallarna överfördes till LIFFAB.

De 120 miljonerna – speaker och grafik

I programmet användes en grafisk presentation för att förtydliga olika kostnader som Leksands kommun haft i samband med att man under ett antal år och på olika sätt stött Leksands IF. Först redovisades affären där kommunen gav bort två ishallar för ett antal aktier som beskrivits ovan. Därefter visades en grafik. Detta var ett sätt att illustrera kommunens kostnader i samband med olika beslut

som fattats för att stödja LIF. Siffran 120 miljoner kronor är summan av i huvudsak tre poster; 70 miljoner i kostnader för kommunen i samband med arenabygget, 39 miljoner i gåva då ishallarna som värderades till denna summa överläts till LIFFAB samt det bidrag på 15 miljoner som kommunen gav till LIF i samband med deras arenabygge. Uppgiften om de 70 miljonerna kommer från kommunstyrelsens ordförande. I ett interpellationssvar den 28 mars 2011 i Leksands kommunfullmäktige beskrev hon dessa på följande sätt.

I samband med att den nya arenan byggdes 2004–2006 beslutades att åtgärda infrastrukturen i området. Bland annat ersattes Siljansvallen med en ny modern friidrottsanläggning, en konstgräsplan och en ny servicebyggnad med omklädningsrum och konferensrum samt parkeringar kring arenan. Totalt satsades ca 70 mkr.

I det avtal som finns mellan kommunen och LIF sägs uttryckligen att de parkeringsplatser som A syftar på disponeras av LIF. Kommunens kostnader i denna del har alltså åtföljts av ett nyttjande av LIF för sin verksamhet. Flera källor med insyn i kommunens infrastrukturella satsning i form av vägnät, vattenledningar och elnät som gjordes med anledning av arenabygget har dessutom uppgett för redaktionen att enbart dessa kostnader låg på över 70 miljoner kronor. Mot bakgrund av detta drog redaktionen slutsatsen att 70 miljoner var en relevant delsumma för att beskriva en del av Leksands kommuns kostnader för att stödja LIF.

Efter att programmet hade sänts fick redaktionen ett påpekande från en tittare som handlade om hur grafiken kunde uppfattas. Resultatet blev att *Uppdrag granskning* sände ett förtydligande den 20 mars 2013. Mot bakgrund av det förtydligande som sändes nära inpå den första sändningen och att det fanns en saklig grund för siffran 120 miljoner, anser SVT att grafiken med sitt förtydligande inte strider mot kraven på saklighet och opartiskhet.

Stämpelskatten

För att förstå hur det gick till att minska stämpelskatten och vem som ytterst gynnades av det måste man se frågan i sitt kronologiska sammanhang.

- 1 oktober beslutade fullmäktige att sälja kommunens camping till LIF.
- 3 december registrerade kommunen bolaget Leksands Camping och stugby AB i syfte att genomföra försäljningen i enlighet med det förslag som kommunen tagit fram och beslutat om.
- 13 december köpte detta bolag en mindre fastighet i Leksand (Noret 62:28) för en krona.
- 21 december köpte bolaget kommunens camping för 30 miljoner kronor.
- 28 december skrevs aktieägaravtalet på där det framgår att Leksands IF:s fastighetsbolag ska äga 90 procent av campingbolaget och kommunen ska äga 10 procent.

Beslutet att sälja kommunens camping till LIF fattades långt innan den formella

överlåtelsen av kommunens camping ägde rum. Formerna för hur överlåtelsen skulle gå till innefattade bland annat att den mindre fastigheten, Noret 62:28, gjordes till basfastighet i Leksands Camping och stugby AB. Syftet var att minska stämpelavgifterna i samband med den planerade överlåtelsen av kommunens camping. Om den mindre fastigheten inte hade gjorts till basfastighet hade köparen drabbats av ökade stämpelavgifter på cirka en miljon kronor.

Leksands Camping och stugby AB ägdes från och med den 28 december 2007 till 90 procent av LIF:s fastighetsbolag. Detta var den grund som fanns för att det i programmet sades att kommunen hjälpte LIF att komma undan att betala en miljon i stämpelskatt till staten. Det faktum att aktieägaravtalet skrevs femton dagar efter att Leksands Camping och stugby AB hade köpt fastigheten Noret 62:28 som basfastighet förändrade inte redaktionens bedömning. Syftet med hela processen var i enlighet med beslutet i kommunfullmäktige den 1 oktober att LIF skulle få köpa kommunens camping. I programmet bekräftade dessutom kommunchefen att manövern med fastigheten Noret 62:28 gjordes för att den var ekonomiskt fördelaktig för det campingbolag som till 90 procent ägdes av LIF:s fastighetsbolag.

Lögnen

I programmet anklagar reportern kommunchefen för att ha ljugit i en intervju i Dala-Demokraten den 4 mars 2008. Enligt texten i artikeln sa B angående försäljningen av den tidigare nämnda "trottoarfastigheten" att:

Den har ingenting med LIF att göra.

Som tidigare visats var syftet med försäljningen av Noret 62:28 att undvika att det bolag som till 90 procent ägdes av LIF:s fastighetsbolag skulle få betala en stämpelavgift på en miljon kronor. Detta är redaktionens grund för påståendet att kommunchefen ljugit i lokalpressen.

Campingaffären som en långsiktig lösning för Leksands IF

SVT anser att påståendet om att campingförsäljningen skulle vara en långsiktig lösning inte var en kritik som krävde ett bemötande från kommunen. Att skapa en långsiktig lösning kunde ju ha blivit en bra sak. Den kritik som riktades i programmet i samband med campingaffären var att kommunen underlät att kräva att LIF skulle kvarstå som majoritetsägare i Leksands Camping och stugby AB och i stället för att få en stadigvarande årligt intäkt valde att realisera sina tillgångar genom en försäljning av campingen. Denna kritik fick kommunchefen B tillfälle att bemöta i programmet.

Skolan

I Insjön hade skolans högstadium lagts ner. Vid ett informationsmöte om skolan och förskolan, som fanns med i programmet, utspann sig en diskussion om kommunens satsningar på LIF kontra skolan mellan en förälder och det

ansvariga kommunalrådet, D. Genom det meningsutbyte som redovisades i programmet framgick att kommunalrådet D är ansvarig för skolfrågor i kommunen. Reportern hade hänvisats till just D för att få kommunens syn på diskussionen om skolan och satsningarna på LIF och kommunen fick därmed bemöta den kritik som riktades i programmet.

Leksands IF

En anmälare anser att Leksands IF pekades ut på ett sådant sätt i programmet att de borde ha fått ge sin syn på affärerna med kommunen. Redaktionen valde medvetet att inte intervjua någon från LIF. Redaktionen ville inte på något sätt antyda att LIF hade något ansvar för de beslut som Leksands kommun fattade. Genom att enbart utkräva ansvar från kommunens representanter blev det tydligt vem granskningen avsåg. I programmet riktades inte sådan kritik mot LIF som krävde ett bemötande. Beskrivning av LIF:s ständigt återkommande behov av pengar var nödvändig för att kunna utföra granskningen av Leksands kommuns agerande.

Övrigt

De "faktafel" som Leksands kommun anser att de påpekat för redaktionen; värdet på aktierna i LIFFAB, kommunens kostnader i samband med arenabygget och turerna omkring stämpelskatten, kontrollerades av redaktionen. Redaktionen ansåg inte att dessa synpunkter från kommunen skulle föranleda ett beriktigande. Detta beslut kommunicerades också av redaktionen till Leksands kommun.

En anmälare anser att viktiga sakuppgifter utelämnats i programmet i och med att en konsultrapport som påstås visa den samhällsekonomiska betydelsen av LIF:s verksamhet inte redovisades. Redaktionens genomgång av rapporten visade att den baserades på webbenkäter som besvarats av drygt 1100 personer. Svarsfrekvensen utgjorde 56 procent men selektionen av de 2 400 som bjöds in till enkäten gjordes av Leksands IF. Redaktionen bedömde mot bakgrund av detta styrda urval att rapportens detaljerade siffror på hockeyföreningens samlade ekonomiska betydelse för Leksands kommun inte var säkerställda. Därför valde reportern att i stället på ett mer övergripande sätt berätta om LIF:s betydelse för kommunens ekonomi. Ingenstans i programmet påstods att LIF:s verksamhet skulle sakna betydelse för ekonomin i Leksands kommun. En annan anmälare hänvisar till vad Leksands kommun skrivit på sin webbplats. SVT anser sig ha svarat på denne anmälares kritik mot sakligheten genom ovanstående svar på anmälan från Leksands kommun.

KOMMENTAR FRÅN LEKSANDS KOMMUN

Med anledning av SVT:s yttrande anför Leksands kommun bland annat följande.

Värdet på aktierna

Det revisionsyttrande som SVT hänvisar till i sitt yttrande anger att det är

apportegendomen (det vill säga fastigheterna) som upptas till ett värde av 39 miljoner kronor. Det yttrandet säger inget om värdet av aktierna.

De 120 miljonerna

70 miljoner kronor av de 120 miljonerna tillhörde ett investeringsprojekt som benämndes "Kulturtriangeln". Beslutet att satsa 70 miljoner i projektet Kulturtriangeln var inte för att gynna Leksands IF, utan för att gynna Leksands medborgare och besökare. Investeringen är dessutom gjord i anläggningar och mark som kommunen äger själv, då som nu. Grafiken som SVT använde sig av var så tydlig att den inte gick att tolka på något annat sätt än att pengarna förflyttas från kommunen till Leksands IF och därför är rättelsen från den 20 mars inte heller tillräcklig.

Campingaffären som en långsiktig lösning för Leksands IF

En av grundteserna i programmet är att campingaffären görs som en långsiktig lösning för att rädda Leksands IF:s ekonomiska situation. Om kommunen fått frågan så hade detta kunna förklarats. Det bygger på ett antagande som redaktionen har gjort och som kommunen inte har fått möjlighet att bemöta. De frågor som kommundirektören B fick svara på kring "kontraktsbrottet" var inte på något sätt kopplade till att kommunen skulle ha sett campingaffären som en långsiktig lösning för Leksands IF.

Skolan

Att svara på ett par frågor från en undrande förälder kan aldrig vara samma sak som att svara på kritiska frågor från en journalist. Diskussionen mellan föräldern och D filmades dessutom vid ett möte där reporterteamet inte självmant presenterat sig, utan gjorde det först som en direkt fråga från D. Kommunen anser att det är anmärkningsvärt att reportern, som blivit hänvisad till att ställa skolfrågor till D, inte gör det trots att de träffades på mötet.

PROGRAMFÖRETAGETS TILLÄGGSYTTRANDE

Med anledning av Leksands kommuns kommentar anför SVT bland annat följande.

Värdet av aktierna

Som framgick av programmet skänkte Leksands kommun två ishallar till LIF:s fastighetsbolag. Värdet av denna egendom bedömdes av en utomstående revisor till 39 miljoner kronor. Som ersättning för denna gåva fick Leksands kommun ett antal aktier i fastighetsbolaget. Därmed var det korrekt som påstods i programmet att kommunen genom denna affär gav LIF ett stöd på 39 miljoner. Det faktum att kommunen valde att ta upp värdet av dessa aktier till ett mycket lägre, nominellt värde, ändrar inte detta faktum.

De 120 miljonerna

I programmet sades att gåvan i form av ishallarna på 39 miljoner inte är hela sanningen om kommunens stöd till LIF. I ett förtydligande i *Uppdrag Granskning* den 20 mars 2013 sades att detta inte ska tolkas som att Leksands kommun gett 120 miljoner direkt till LIF utan som en sammanlagd kostnad för kommunen för att stödja LIF:s arenabygge och andra former av stöd. Som framhållits i SVT:s första yttrande består summan 120 miljoner av i huvudsak tre poster. Leksands kommun ifrågasätter nu den sista summan på 70 miljoner i sin kommentar och anser att de kostnaderna inte gjordes för att gynna LIF utan för att bekosta ett nytt friidrottsområde, bygga om gator och annan infrastruktur i den så kallade "Kulturtriangeln" i Leksand.

SVT hänvisade i sitt första yttrande till ett interpellationssvar från kommunstyrelsens ordförande, A. Interpellationen från Miljöpartiet handlade om vilka kostnader som kommunen haft för att stödja LIF och vilka avtal som kommunen ingått som kunde tänkas generera framtida kostnader. Kommunstyrelsens ordförande ansåg alltså själv att det uppstod kompletterande kostnader i samband med bygget av arenan på sammanlagt 70 miljoner. Om man studerar kartor över området före och efter bygget av LIF:s nya arena framgår det att stora förändringar i infrastrukturen gjordes som en följd av arenabygget. Friidrottsområdet "Siljansvallen" låg exempelvis där den nya arenan och dess parkeringsplatser skulle byggas. Bygget av LIF:s nya arena var alltså orsaken till de investeringar som kommunen gjorde i en ny friidrottsanläggning på en annan plats.

Utöver denna investering byggdes ett stort antal parkeringsplatser för arenan, vägar för att transportera publik till och från arenan förändrades och kapaciteten i brandvattensystemet byggdes ut för att säkra vattentillgången vid tänkbara bränder i arenan. Denna typ av kostnader som uppstod för kommunen i samband med bygget av LIF:s nya arena är relevanta för att förstå omfattningen av de kostnader som Leksands kommun haft för att stödja LIF. Det var sannolikt därför som kommunstyrelsens ordförande tog med dem i sitt interpellationssvar och beräknade att sammanlagt 70 miljoner kronor satsades i "Kulturtriangeln" som en följd av arenabygget.

Skolan

SVT noterar att kommunen i sin kommentar inte nämner någon konkret punkt där de anser att D inte fått möjlighet att bemöta kritik som programmet riktade mot kommunen i skolfrågor. Enligt SVT tillförsäkrar sändningstillståndet en utpekad part rätten att få bemöta påståenden som framförs i ett program, inte bestämma formerna för hur detta bemötande ska ske.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (6 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven på opartiskhet och saklighet ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SVT ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (9 § i sändningstillståndet). Dessa skyldigheter innebär enligt nämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet. Om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska dock den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt granskningsnämndens mening ligger det väl i linje med SVT:s uppdrag att sända ett program som kritiskt granskar en kommuns förehavanden. Det förhållandet att programmet hade en kritisk infallsvinkel medför därför inte i sig att det strider mot kravet på opartiskhet. Kritiken mot programmet som gäller bland annat beskrivningen av hur långt kommunen och tjänstemännen var beredda att gå för att stödja sitt hockeylag och om detta stöd skedde på bekostnad av elever och förskolebarn, medför därmed enligt nämndens mening inte att programmet strider mot kravet på opartiskhet.

Värdet på aktierna

Av handlingarna i ärendet framgår att de två ishallarna tillfördes LIFFAB som en apportegendom till ett värde av 39 miljoner kronor. I ersättning för dessa ishallar fick Leksands kommun aktier som motsvarade nio procent av aktiekapitalet i LIFFAB och som kommunen värderade till 9 900 kronor. SVT har uppgett att redaktionen gjorde bedömningen att värdet på kommunens aktier motsvarade värdet på de två ishallarna. I programmet framställdes det dock enligt nämndens mening som att det var kommunen som hade värderat aktierna till 39 miljoner kronor. Det framstod också som att LIF i samband med campingaffären betalade enbart 9 900 kronor för aktier som var värda 39 miljoner kronor. Även om det framkom i slutet av programmet att Leksands kommun inte ansåg att aktierna i LIFFAB var värda 39 miljoner kronor var beskrivningen i programmet av värdet av aktierna så bristfällig att programmet i detta avseende strider mot kravet på saklighet.

De 120 miljonerna

I den grafik som visades i programmet gavs den felaktiga bilden att kommunen skänkte 120 miljoner kronor till LIF. Mot bakgrund av det förtydligande som sändes i *Uppdrag granskning* den 20 mars 2013, där det framgick att pengarna inte gick till LIF, anser nämnden att den aktuella grafiken i sig inte medför att programmet strider mot kravet på saklighet.

I programmet påstods emellertid att kommunens kostnader för att stödja LIF, i samband med försäljningen av två ishallar och andra beslut om byggen och bidrag, uppgick till över 120 miljoner kronor. Av handlingarna framgår att delar av beloppet utgörs av flera infrastruktursatsningar som kommunen har gjort i mark och anläggningar som kommunen äger. Enligt nämndens mening har SVT inte visat tillräcklig grund för uppgifterna i programmet att kommunens stöd till LIF, genom bland annat försäljning av ishallarna och bygget av LIF:s arena, medförde en kostnad för kommuninvånarna på 120 miljoner kronor. Nämnden anser därför att programmet i denna del strider mot kravet på saklighet.

Stämpelskatten

Enligt nämndens mening var reporterns påstående att kommunen hjälpt LIF att komma undan med stämpelskatt till staten en väl förenklad beskrivning av de faktiska omständigheterna. Mot bakgrund av att fastighetsregleringen gjordes efter det att kommunen beslutat att sälja campingen till LIF får LIF enligt nämndens mening indirekt anses ha dragit fördel av denna transaktion. Nämnden anser därför att den beskrivning som gavs av den aktuella affären i programmet inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Vad anmälarna i övrigt anfört medför enligt nämnden inte heller att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i SVT:s sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström (skiljaktig), Maria Edström, Leif Hedman, Jan Holmberg, Kristina Ståhl och Pia Kronqvist efter föredragning av Tarek Touma.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Tarek Touma

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten K-G Bergström var skiljaktig och anförde följande.

Programmet innehöll några felaktiga uppgifter. För det förtjänar *Uppdrag* granskning kritik men felaktigheterna var inte så allvarliga att de föranleder fällning av en i övrigt ambitiös och relevant granskning.